І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 68. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го КВІТНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 11, 1962 No. 68. VOL. LXIX.

МЕКНАМАРА І ЛЕМНІЦЕР ВКАЗУЮТЬ НА КОМУНІСТИЧНУ ЗАГРОЗУ

ВОНИ ДОРАДЖУЮТЬ ЗБІЛЬШИТИ ОБОРОННІ СИЛИ ЗДА ТА ЇХ СОЮЗНИКІВ

Вашингтон. — В Сенатській Комісії Закордонних Справ зізнавали два визначні оборонні провідники цієї країни секретар оборони Роберт МекНамара і голова Об'єднаних Шефів Штабу генерал Лаймен Л. Лемніцер, які заявили, що ЗДА не сміють зменшити свою оборонну силу і чуйність у відношенні до комуністичної загрози. МекНамара сказав, що ніщо не вказує на те, що комуністичний натиск сповільниться в найближчому році, а навпаки, він може навіть більшитися. Генерал Лемніцер сказав, що немає найменшого сумніву, що комуністичні збройні сили постійно зростають. Обидва вони зізнавали в Комісії, підтримуючи урядовий проєкт про призначення $1.5 більйона на військову допомогу американським союзникам, що є частиною суми $4 900 000 000, які президент Кеннеді пропонує видати на допомогу закордонові у фінансовому році, що починається 1-го липня ц. р. Одночасно державний секретар Дін Раск зізнавав про цю саму проблему за закритими дверми в Палатній Комісії Закордонних Справ. Сенатори прихильно віднеслися до арґументів МекНамари і Лемніцера. Сенатор - республіканець із Кензасу Френк Карлсон мав сумнів, чи є доцільне давати військову допомогу тим латинським країнам, які мають військові диктаторські уряди, або уряди, які є під впливом військовиків. Секретар оборони відповів, що ЗДА повинні допомагати таким країнам, як Арґентина і Бразилія, бо там немає диктатури. Американська допомога уможливить втримати там демократичну форму уряду. Сенатор - демократ із Алабами Джан Дж. Спаркман заявив, що численні американці не є задоволені з того, що південно - азійські держави не можуть опанувати ситуації в Ляосі і в Південному В'єтнамі. Секретар оборони заявив, що покищо ситуація в Ляосі є така, що не вимагає військової інтервенції південно - азійських країн. ЗДА дають допомогу Південному В'єтнамові тим способом, що допомагають вишколювати його збройні сили. ЗДА дають військову допомогу Бразилії згідно з давнішою умовою. Військова допомога Арґентині відбувається без перерви, бо ця країна не мала жадного впливу на те, що там прийшли до більшого значення військовики. Але в Арґентині нема військової диктатури. Сенатор-демократ з Аркенсо Дж. В. Фулбрайт, який є головою Сенатської Комісії Закордонних Справ, заявив, що не можна вважати режим у Бразилії за військову диктатуру. МекНамара заявив, що ЗДА не даватимуть військової допомоги недемократичним урядам, подібно, як не дають її і комуністичним диктатурам. Конґрес не повинен зменшувати видатки на військову допомогу американським союзникам, бо комуністична небезпека зовсім не зменшилася. ЗДА мусять розбудовувати не тільки свої збройні сили, але також допомагати скріплювати оборону своїх союзників у цілому світі, бо комуністи не залишили свого пляну запанувати над світом.

Президент Кеннеді започаткував відкриття бейзболового сезону 1962 року у Вашинґтоні

Вашинґтон. — В понеділок дня 9-го квітня ц. р. відбулося тут відкриття бейзболового сезону. Започаткував його, згідно з традицією американських президентів, ще з часу Вільяма Говарда Тафта, президент Кеннеді першим відданням м'яча. Як й у випадку з багатьма іншими президентами перший цей мет не був правильний. Якщо б цей мет був успішний, то це було б укоронованням цілої урочистости відкриття бейзболового сезону, що відбулася на новозбудованому — коштом $24 мільйонів — Стадіоні Дистрикту Колюбії в присутності 44 384 глядачів. В самій грі, що проходила між бейзболовою дружиною „Сенаторів" і дітройтськими „Тиграми", перемогли вашингтонські „Сенатори" у відношенні 4:1.

На фото президент Кеннеді кидає першого м'яча. Поруч Президента його помічник Дейв Поверс і сенатор Еверетт Дірксен (праворуч). Сидять смкретар скарбу С. Даглес Діллон і секретар внутрішніх справ Стюарт Юдолл.

ЗДА Й БРИТАНІЯ АПЕЛЮЮТЬ ДО СССР В СПРАВІ АТОМОВОГО ДОГОВОРУ

Вашинґтон. — Президент Кеннеді й британський прем'єр Геролд Мекміллен рішили вислати спільну ноту до Нікіти Хрущова з останнім апелем, щоб той прийняв принцип міжнародної контрольної інспекції, необхідний для підписання договору про заборону всяких ядрових експериментів. Совєтський Союз вперто відмовляється від усякої можливої міжнародної контролі, вимагаючи тільки „крайової" контролі. ЗДА й Британія стверджують, що теперішні сейсмографічні апарати не всилі відрізнити потрясень, спричинених землетрусами чи підземними ядровими детонаціями і тому вважають, що задля протидіяння можливим засекреченим підземним детонаціям треба бодай мінімальної міжнародної контролі. Совєтські проводирі, опановані патологічним страхом перед шпигунами, твердять, що всяка така міжнародна контроля була б параваном для проводження шпигунської роботи. ЗДА й Британія вважають, що може спільний апель американського президента і британського прем'єра, що його мали вистосувати 10 ц.м. змінять становище Хрущова. У такому випадку ЗДА готові перекреслити всі приготування, зроблені до нової серії атмосферичних атомових детонацій, призначених на другу половину квітня ц.р. і відкликати ті детонації. З уваги на різке і непоступлене становище Хрущова в цій справі, виявлене два дні тому в його ноті до японського прем'єра Гаято Ікеди, існують дуже малі шанси на успіх заклику Кеннеді й Мекміллена. А втім, коли Хрущов і тепер відкине той їх заклик, то моральна позиція Заходу буде куди сильніша і ЗДА матимуть додаткові логічні й моральні арґументи на потребу переведення згаданих нових детонацій. Приготовляючись до тих експериментів, ЗДА поширили обшир на Тихому океані, де вони мають відбуватись. Поруч із Різдвяними островами, додано до експериментального обширу ще острови Джонстона. ЗДА рішені перевести ті детонації всупереч всім застереженням невтральних держав. Тому формальний протест, зголошений Японією, буде відкинений. ЗДА не можуть погодитись на те, щоб Совєти осягнули перевагу в атомовій зброї, переводячи свої атомові досвіди із зламанням мораторіюму, як це сталося осінню минулого року, або, щоб вони переводили такі досвіди засекречено, що можна робити в такій поліційній країні з пресовою цензурою, як Совєтський Союз.

Американські воєнні кораблі відвідали Кипр

Нікозія. — Кипрський президент, архиєпископ Макаріос був гостем на американському морському велетні, літаконосці „Сараґота", що причалив під кінець минулого тижня з п'ятьма іншими воєнними кораблями із Шостої американської фльоти до кипрського порту недалеко міста Фамаґуста. 21 гарматній стріл віддано з гармат літаконосця на привітання президента. З'єдинені Держави здобули собі прихильність широких верств грецького населення на Кипрі своєю допомоговою акцією. Коли в минулому році грозив Кипрові голод внаслідку посухи, Америка вислала туди 40.000 тонн муки і 10.000 тонн крупи, при чому 12.000 тонн роздано, а 28.000 тонн продано тим, які всеодно щорічно купують додаткові харчі. Однак є отриманих з того розпродажу грошей створено фонд для місцевих господарських цілей. Селяни й міщани з малих містечок метнулись використати нагоду для здійснення різних місцевих господарських плянів, як будова доріг, направа мостів, засаджування дерев і т. п. Таким чином постала, напр., „американська дорога", що лучить низку сел і стала атракцією для всього острова.

На війні в Південному В'єтнамі гинуть американські вояки

Сайґон. — Як члени американської військової місії в Південному В'єтнамі, що вишколюють тамошні війська в партизанській війні проти комуністичних аґресорів і беруть при тому активну участь в пільотуванні гелікоптерів і літаків та в переводженні вправ в загроженому терені, гинуть також американські військовики. В понеділок 9 квітня південно - азійського часу згинули два американські вояки і безслідно пропали два інші під час атаки комуністичних партизанів недалеко села Ан Чав. 11 лютого згинуло вісім американських вояків, коли транспортовий літак розбився під час місії розкидування пропаґандивних летючок над околицями, що їх інфільтрували комуністичні партизани. Ще раніше три американські вояки згинули також в летунській катастрофі над південно - в'єтнамською джунґлею. 22 грудня мин. року один сержант згинув від вибуху міни під його „джіпом". В навечер'я минулорічного Різдва інший сержант зник безслідно, коли він їхав ровером на передмісті Сайґону. Ситуація в Південному В'єтнамі все ще є пливка: поруч із переходом до наступу проти комуністів в одних околицях — повідомляють про погіршення відносин внаслідку активности комуністичних партизанів в інших околицях. Все ж південно - в'єтнамська армія стає щораз сильнішою внаслідку американського вишколу і настрій в народі кріпшає на шкоду комуністів.

● *В неділю 8-го квітня в Ню Йорку по 5-ій Авеню відбулася парада з приводу 141-их Роковин грецької самостійности, в якій взяло участь 25,000 осіб грецького походження. Параду відбирали на трибуні побіч грецького архиєпископа Якововса нюйоркський губернатор Рокефеллер та посадник Ню Йорку Ваґнер, які не розмовляли між собою, бо Рокефеллер республіканець, а Ваґнер демократ. Фотограф навіть не міг зробити їхньої знимки під час того, як вони подавали собі руки.*

Рада Безпеки ОН засудила Ізраїль за його наїзд на Сирію

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй прийняла в понеділок 9-го квітня ц. р. 10-ма голосами „за" при одному голосі Франції, що стрималась, резолюцію, яка таврує „виміну ворожих дій між Сирійською Арабською Республікою і Ізраїлем почавши від 8-го березня" з пригадкою резолюції Ради Безпеки з 19-го січня 1956 р., в якій натавровано було Ізраїль за його самовільні відплатні акції проти його арабських сусідів за здогадні провокації з їхнього боку. За загальним ствердженням, ця понеділкова резолюція Ради Безпеки в куди гострішій формі зверталась проти Ізраїлю, як Сирії, тому й Сирія прийняла її, а Ізраїль на неї не погодився. Тому й Франція, що підтримує послідовно Ізраїль, стрималась від голосування. Совєтський Союз несподівано в останній хвилині змінив становище і також голосував за ту резолюцію. Ця справа опинилась перед Радою Безпеки після того, як Ізраїль заатакував 16—17 березня ц. р. збройно один прикордонний відтинок на території Сирії, знищивши тамошню військову станицю. В окремому уступі прийнятої резолюції таврується той наїзд, як „яскраве порушення" резолюції з 19-го січня 1956 проти будь-яких відплатних акцій і закликається Ізраїль відмовитись в майбутньому від таких дій. Представник Ізраїлю заперечував, наче б Ізраїль вів „політику відплат". Прийняття цієї резолюції, зголошеної ЗДА й Британією, вважається дипломатичною поразкою Ізраїлю та перемогою арабських країн.

Число затруднених збільшилося на 500,000, а число безробітних зменшилося на 160,000

Вашинґтон. — Департамент праці повідомив, що число затруднених в березні ц. року збільшилося на 500,000 і становило рекордове число 66,300,000, а число безробітних зменшилося на 160,000 і виносило 4,400,000, що становило 5.5 відсотка всіх робітничих сил країни. В лютому цього року цей відсоток виносив 5.6. В березні 1961-го року без праці було 6.8 відсотка всіх робітничих сил. Секретар праці Артур Ґолдберґ вдоволений із тієї тенденції, яка показує, що число безробітних постійно зменшується, хоч число довготермінових безробітних є ще зависоке. Воно в березні виносило 1,485,000, на 54,000 більше, як в лютому 1962.

Рочестерська Округа УНС відбула передконвенційні збори, схвалила проєкти

Рочестер, Н. Й. — Минулої неділі, 8-го квітня, тут відбулися передконвенційні наради делеґатів і членів УНСоюзу місцевої округи, на яких обмірковувано стан і розвиток УНСоюзу та схвалено відповідні проєкти для дальшого його росту і розвитку, що будуть запропоновані найближчій конвенції. Наради відбулися в залі Українського Народного Дому при Годсон Евню і в них взяв участь головний предсідник УНС Йосиф Лисоґір. Збори відкрив і ними проводив, привітавши п. Й. Лисогора та приявних 41 делеґатів і членів, переважно урядовців Відділів, головний радний Василь Гусар. Його ж видвигнули збори як свого кандидата на перевибір до Головного Уряду. Проєкти на конвенцію від округи схвалено на спеціяльних зборах, що відбулися першого квітня, і з ними познайомив приявних п. Володимир Гавриляк, секретар зборів. Гол. пред. Й. Лисоґір в одногодинній доповіді познайомив приявних із теперішнім станом УНСоюзу в усіх ділянках його розвитку, зокрема з його фінансами, організаційною та видавничо-культурною і громадською активністю, звертаючи окрему увагу на проблеми, що будуть предметом нарад і дебат на конвенції. Приявні з великим вдоволенням і признанням прийняли виступ п. Лисогора та подані ним до відома факти справді небуденного розвитку УНСоюзу. Після доповіді були запити і відповіді та дебата над виконаними і ще невиконаними організаційними зобов'язаннями і повинностями округи. У зборах, що тривали три години та на яких секретарювали п. В. Гавриляк по-українськи і панна Федоришин по-англійськи, взяли участь делеґати і представники Відділів: 36, 217, 269, 293, 285, 289, 316, 343, 367 і 437. Побуваючи в Рочестері, гол. предсідник Й. Лисоґір того ж дня взяв ще участь в прийнятті Товариства Святого Імени при українській католицькій церкві св. Йосафата, виголосивши там відповідну промову, а ввечері був на Шевченківському Святі, що його влаштував місцевий Відділ УККомітету та передав приявним привітання від УККА і Комітету Пам'ятника Шевченкові.

Відділи УНС вугільного басейну відбули передконвенційні збори

Мек Аду, Па. — Минулої неділі, 8-го квітня, в цій місцевості, в якій жив і в якій похований колишній головний предсідник та довголітній голова Контрольної Комісії УНСоюзу, Дмитро Капітула, відбулися передконвенційні збори представників Відділів вугільного басейну, в яких взяли участь також делеґати на 25-ту конвенцію УНСоюзу. Ця округа безсумнівно є найбільш історичною округою УНСоюзу, про що свідчать порядкові числа Відділів, які знаходяться на її терені: Відділ ч. 1 в Шамокин, Відділ ч. 2 в Монт Кармел, Відділ ч. 7 в Мек Аду, Відділ ч. 9 в Сент Клер та інші. 22 Відділи складаються на цю округу, в якій 68 років тому народився Український Народний Союз. Ця округа має не тільки найбільші історичні заслуги для УНСоюзу, але також найважче життя. Є це, чи не єдина союзова округа, населення якої постійно меншає. З вичерпанням вугілля та з переходом американської господарки на інші погінні матеріяли не рідко оселі в цій окрузі пустіють. Молодь йде шукати кращої праці, а старші мандрують за нею. Та все ж ця округа змагається за своє існування і в минулому році виконала призначену квоту нових членів на 40 відсотків. Найбільш заслуженим в минулорічній кампанії були: Іван Петрунцьо, секретар 78 Відділу з Майнерсвил, який став членом почесного Клюбу УНСоюзу, та голова округи, Михайло Гентош, секретар 305 Відділу в Магоной Сіті, який здобув в минулому році 20 членів і є дальше активний в цьогорічній кампанії. Збори відкрив і ними проводив п. М. Гентош, який також здав звіт з діяльности округи за минуле півріччя. Він згадав пам'ять покійного гол. предсідника Д. Галичина та найбільшого союзовця округи, покійного Д. Капітули. Після нього говорили приявні на зборах заст. гол. предс. Анна Герман, яка підкреслила вагу жіноцтва в розвитку УНСоюзу та гол. секретар Ярослав Падох, який подав огляд праці УНСоюзу в 1961 році та в цьому кварталі 1962 року. На тлі великих осягнень УНСоюзу, який в минулому році переступив 80,000, а згодом — 81,000 членів, він вказав на працю округи, подавши під розвагу приявних її світла і тіні. Підкреслив факт, що з кінцем березня ц. р. УНСоюз перейшов нову тисячну межу переступивши 82,000 членів та що здобутки першого кварталу цього року є понад усі сподівання добрі, що дає надію до виконання до конвенції наміченої мети 2,000 членів. Під кінець зборів промовляв о. Ілярій Врублівський предсідник 429 Відділу в Фриленді, який звернувся до приявних з закликом піддержати УНСоюз, бо, як він казав коли не маємо вільної України, то шануймо і розбудовуймо вільний Український Народний Союз. Збори закрив голова округи М. Гентош, склавши заяву, що округа буде дальше виконувати свої зобов'язання супроти УНСоюзу. Після зборів відбулася гостина, влаштована місцевими Відділами УНСоюзу під проводом секретарки 7-го Відділу п-ні Олени Словік.

Сенатор Дадд про наркотики серед американської молоді

Вашинґтон. — Голова Сенатської Підкомісії в справах злочинности нелітніх, сенатор Дадд із Коннектикат заявив представникам преси, що число молоді, яка вживає наркотиків, збільшується, ця проблема стає „сумною дійсністю", і тому треба думати про те, як найкраще поборювати наркотики серед нелітніх. Підкомісія має такі відомости про наркотики серед молоді: 1. Число наркоманів серед молоді від 1954-го року збільшилося в Лос Анджелесі на 468 відсотків; 2. Стверджено, що поважне число молоді зі стейтів Ню Джерзі, Пенсилвенія, Іллиной, Мізурі і Каліфорнія у віці від 15 до 19 років користає з наркотиків. Продавці наркотиків крутяться біля шкільних будинків, де їм легко продавати наркотики учням. Деякі учні дійшли вже до такої наркоманії, що стають явними злочинцями, а дівчата сходять на неморальну дорогу. Продавці наркотиків дістають опіюм і кокаїну з Куби. Очолювана сен. Даддом підкомісія вестиме переслухання в цій справі в Ню Йорку, Вашингтоні та інших більших містах.

Марія Балук з Арґентини виступить в ЛМКлюбі в Ню Йорку

Літературно - Мистецький Клюб в Ню Йорку улаштовує в неділю 15-го квітня о год. 4 по пол. в Українському Інституті Америки 2 Е. 79 вул. зустріч українських мистців і громадянства з Марією Балук, солісткою державної опери в Буенос Айресі, Арґентина. Марія Балук, українка, народжена в Арґентині. По концерті в арґентинській амбасаді у Вашинґтоні, була заанґажована Асоціяцією Артистів Америки на турне з концертами по Америці і Мехіко. Свої концерти започатковує в нюйоркському Тавн Гол 23 серпня 1962 р. На зустрічі в Українському Інституті виконає арії композиторів: Ґлюка, Моцарта, Чілея, Верді, Люцаті, Нижанковського і Лисенка. Акомпаніюватиме відомий піяніст Еді Форнаціеро. Управа Клюбу передбачає присутність чужинецьких гостей і численної української публіки.

Марія Балук, солістка арґентинської державної опери, та Даніеля Еріґурт, французький піяніст, — заанґажовані асоціяцією Мистців Америки на турне з концертами по ЗДА і Мехіко

Конґрес бразилійських католиків остерігає уряд проти комуністів

Ріо де Жанейро. — Тут закінчився п'ятиденний Конґрес католицьких духовних і світських провідників, який в окремому зверненні закликає представників уряду „пам'ятати на великі заходи церковної науки". Церква молиться за те, щоб зусилля державних провідників вели країну не тільки до такого поступу, який міряємо не тільки мільйонами кіловатів годин електричної енерґії і мільйонами тонн зужитої сталі, але також і числом кальорій, потрібних до життя всіх людей, і тим, як держава опікується моральним станом своїх громадян та як охороняє їх проти шкідливих і руїнницьких комуністичних теорій. Церковні провідники закликають уряд дбати про населення, щоб воно мало людські мешкання і могло по людськи жити.

В АМЕРИЦІ

● **Починаючи від 7-го квітня** туристи у Вашинґтоні можуть в суботи звиджувати Білий Дім від 10-ої год. передполуднем до 2-ої години по полудні. В неділі, понеділки і свята не можна звиджувати Білого Дому, а в інші від 10 перед полуднем до 12 вполудне. В суботу продовжено години відвідин тому, що число відвідувачів збільшується. В 1960 році в перших трьох місяцях 79,927 осіб відвідало Білий Дім, в 1961 році — 120,236, а в 1962 р. — 154,156.

● **Астронавт майор Л. Ґордон Купер** замовив собі дім за дол. 30,000, який для нього будує контрактор в Гюстоні, Тексас, Ліо О. Ніл недалеко центру Крайової Аеронавтичної і Космічної слідчої Адміністрації. Всі 7 астронавтів мали дістати в дарунку доми від будівельної фірми, але вони зрезиґнували з цього.

● **Над летунською базою** Ванденберґ в Каліфорнії з бомбовика Б-58, який летів із швидкістю 1,060 миль на годину скинули з парашутом на висоті 45,000 стіп 125 фунтового ведмедя, який за кілька мінут щасливо приземлився на летунській базі. Ведмідь був у сонному стані, бо дістав був відповідну інєкцію. Летунство вопробувало нову кабіну для залоги бомбовиків.

● **Головний** економіст президента Трумана Ліон Г. Кайзерлінґ заявив в Палатній Комісії Публічних Робіт, що протирецесійні аходи і пропозиції президента Кеннеді є замалі, і тому Конґрес повинен без надуми їх ухвалити. Комісія веде переслухання в справі повновластей Президентові видавати федеральні фонди на публічні роботи, щоб зменшити число безробітних і не допустити до економічної знижки.

У СВІТІ

● *Гелен Бонне,* дружина французького амбасадора Анрі Бонне у Вашинґтоні в рр. 1944-1955, померла у Парижі у віці 61 рік. З роду грекиня, вона „сфранцужилась" не тільки мовою і паризькою елеґанцією, але й духом, ставши великою патріоткою відродженої після війни Франції. Завдяки своєму товариському хистові й красномовному дарові вона помогла у великій мірі своєму чоловікові, щоб відбудувати престиж Франції в Америці, після того, як від капітуляції Франції за маршала Петена, до 1944 року будинок французької амбасади у Вашинґтоні був взагалі замкнений. На прощальному бенкеті, коли Анрі Бонне відкликано з його становища, промову виголосив не амбасадор, а його дружина.

● **В Альжирі** всі банки закрили свої операції та щільно замкнули двері, щоб забезпечитись проти постійних наскоків і грабежів озброєних членів Тайної Військової Організації. Грабунками грошей у банках і поштових урядах та підпільно-революційна організація французьких екстремістів в Альжирі зібрала багато мільйонів.

● **Голляндія й Індонезія** признали, що американська дипломатія у своїх заходах звести ті дві держави знову за конференційний стіл у справі полагодження справ Західньої Ґвінеї, має „деякий успіх". Але водночас в голляндському парляменті відкинено внесок соціялістів, щоб голляндський уряд погодився на вимогу Індонезії — визнати передачу Західньої Ґвінеї Індонезії за підставу для переговорів.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Падіння Трохима Лисенка

Після резиґнації відомого совєтського біолоґа, академіка Трохима Лисенка із становища президента всесоюзної Академії сільськогосподарських наук СССР, могло здаватися, що нічого особливого не сталося.

Але минуло кілька днів, і виявилося, що справа з Трохимом Лисенком, дотеперішнім безапеляційним диктатором у совєтській сільськогосподарській науці не така проста. Як виходить із перебігу сесії Академії сільськогосподарських наук СССР, яка відбулася в днях 5 і 6 квітня ц. р. у Москві і на якій прийнято не тільки резиґнацію Трохима Лисенка з посту президента цієї академії, але й позбавлено дійсного членства в цій академії двох видатних економістів в ділянці сільського господарства, академіків І. Лаптєва та С. Демідова, „резиґнація" Трохима Лисенка була насправді чисткою, започаткованою Н. Хрущовим у зв'язку із перебудовою керівництва сільським господарством СССР.

Своє гостре і категоричне незадоволення станом справ у сільськогосподарській науці Хрущов виявляв останнім часом багато разів у своїх виступах на різних сільськогосподарських нарадах З піною на устах громив він на березневому пленумі Центрального Комітету КПСС сільськогосподарських науковців за їхню відданість... травопільній системі, запроваджуваній, до речі, колись не тільки Сталіним, але й самим Хрущовим. „У нас створилось нестерпне становище, — нарікав Хрущов у своїй доповіді, виголошеній 5-го березня, — коли деякі вчені, в тому числі окремі академіки Всесоюзної академії сільськогосподарських наук, роками нічого не дають виробництву, не розробляють ніяких конкретних проблем у галузі науки, хоч і носять високе звання академіка. Що, наприклад, дали сільськогосподарській науці такі вчені, як І. Д. Лаптєв, С. Ф. Демідов, які, до речі сказати, були не обрані, а затверджені академіками, що було серйозним порушенням статуту Академії. Можливо, що про таких учених повинні сказати своє слово загальні збори Академії сільськогосподарських наук, повинні вони лишатись академіками чи ні, оскільки вони нічого не дають для розвитку і практики". У своїй другій заключній уже доповіді, виголошеній на цьому ж пленумі 9-го березня ц. р., Хрущов обвинувачував уже не окремих академіків, але цілу Академію сільськогосподарських наук, усю совєтську сільськогосподарську науку: „На жаль, в Академії с.-г. наук та її інститутах нема необхідної цілеспрямованої роботи по розв'язанню наукових проблем... Академія повинна навести порядок в роботі учених".

Висловлюючи такі закиди й обвинувачення, Нікіта Хрущов Трохима Лисенка не називав, але всім учасникам пленуму і читачам совєтських газет було ясно, що спрямовані вони проти керівництва Академії, передусім проти її президента, Трохима Лисенка. Що йде саме про Лисенка і про те, що він мусить уступити із свого посту, підкреслив Хрущов ніби ненавмисне в одному уступі своєї розлогої критики сільськогосподарської науки, пригадуючи, що Трохим Лисенко не перся в президенти цієї Академії і навіть ще в 1938 році просив його, Хрущова, не висувати його на цей пост, мовляв, він воліє „ставити досліди, бо без цього не можна жити". Сприйнявши поставлені йому Хрущовим обвинувачення і зрозумівши його „тонкі натяки", Трохим Лисенко „вирішив", чи то власне був примушений зрезиґнувати із свого посту. Відбулося ж прийняття цієї примусової резиґнації для повного його пониження в супроводі вимушеного вимогами Хрущова позбавлення членства в Академії науковців, попризначуваних колись самим Лисенком академіками згідно з існуючою не тільки за Сталіна, але за Хрущова практикою. Так закінчилася кар'єра ще одного українця, що беззастережно вислуговувався Москві і її диктаторам.

Франція проти терористів

Понад 90% важних голосів у недільному всенародньому референдумі у Франції висловили довір'я до тієї політики президента Шарля де Ґоля, яка признала альжирським мусульманським автохтонам право самовизначення, пішла на угоду з ними та започаткувала замирення в Альжирі. Понад мільйон голосів уневажнено, бо вони використали виборчу картку, щоб висловити своє „ні" на адресу режиму де Ґоля, але й вони голосували „за" його альжирську політику. Тільки 10% голосуючих солідаризувались із тими своїми земляками в Альжирі, які підпільно - революційними методами терору хочуть спровокувати відновлення війни між Францією і альжирськими арабами.

Але ця гра така прозора, що політична верхівка мусульманського визвольного руху рішила не дати себе вивести з рівноваги і льояльно виконувати підписаний з французьким урядом договір. Терористи з Таємної Військової Організації (ОАС) продовжують висилати на той світ щоденно по кільканадцять невинних жертв у безглуздих актах убивства, але після недільного референдуму вони втратили останній атут, що ним могла бути моральна підтримка народу. Власна батьківщина здезавувала їх, засудила і затаврувала. Коли давно було відомо, що 10% европейського населення Альжиру не можуть втриматися проти 90% мусульманських автохтонів, то тепер ще некравіше виявилось, що 10% французького народу не може втриматись проти його 90%.

Тому французька і західня преса почала ставитися до альжирської проблеми, як до уже вирішеної, яка потребує розмірно короткого часу для свого мирного завершення. Французькі терористи в Альжирі перестають бути не тільки міжнародним, але й французьким політичним чинником і стають виключно проблемою внутрішньої безпеки в Альжирі, себто предметом поліційно - військової репресійної акції. На перший плян висуваються дальші наміри де Ґоля в ділянках внутрішньої і закордонної політики у зв'язку з ліквідацією війни в Альжирі. Недавня подорож де Ґоля до Турину на розмову з італійським прем'єром про характер політичної єдности Західньої Европи і несподіване звільнення чотирьох оскаржених французьких дипломатів в Каїро — це н й перші дві познаки великих змін, які назрівають у зв'язку з замиренням в Альжирі: більша роля Франції в Европі та взагалі в західньому світі і замирення Франції з цілим арабським світом, отож надзвичайне піднесення її престижу в Азії і в Африці.

Де Ґоль давно вже проголосив плян „національної обнови". За найбільшу перешкоду до зреалізування цього пляну він уважав справу Альжиру, і тому рішив її зліквідувати. Нині цей плян стає реальною можливістю. Він передбачає не тільки поважні соціяльно - економічні реформи, але й перебудову французької армії по лінії перетворення її в могутню атомову збройну силу, підвищення ролі Франції до співвирішного чинника у великих міжнародних справах. Щоб надхнути армію і націю новою ідеєю після того, як вони втратили ідею імперіяльної Франції із заморськими колоніями, де Ґоль ставить за ідейну ціль Франції і її армії — боротьбу проти комунізму.

Французький президент Шарль де Ґоль має багатьох противників метод своєї політики, що нехтують демократичним парляментаризмом і пахнуть одноособовою диктатурою. Але ж він має той велетенський атут у руках, яким завжди є — успіхи. Він має вже 72 роки, але рішений продовжувати акцію за „національну оборону" Франції. Його дотеперішні успіхи і його дальші пляни є ударами по комунізму і по політиці червоної Москви. Тому всі симпатії уярмлених комунізмом — по стороні де Ґоля.

„СХІД МІНУС ЗАХІД = ЗЕРО"

В журналі „Ю. С. Ньюз енд Ворлд Ріпорт" 5-го березня ц. р. появилася стаття п. н. „Як решта світу розбудувала Росію", в якій обговорюється книжку німецького автора Вернера Келлера п. н. „Схід мінус Захід = зеро", видану тепер в ЗДА англійською мовою.

Загальний висновок з цієї книжки такий: якби Росія зовсім була не існувала, то світова культура і цивілізація взагалі не відчули б цього, бо все, що в Росії існує в ділянках культури та цивілізації, взяте із Заходу, а радше Захід дав це все Росії.

Отже, вікінґи — пише Келлер — дали Росії перших державних керівників, які організували російську державу і „об'єднали східніх слов'ян". Захід навчив росіян адміністраційних методів та організував російський уряд. Голляндці, швайцарці, німці, данці та шведи навчили торгівлі та транспорту. Вони відкрили для Росії морські шляхи до Арктики, Пацифіку, ведучи російські місії до Европи та Китаю каналами, залізничими дорогами включно з Транссибірською залізницею, запляновaною і збудованою людьми із Заходу. Гірничий промисл започаткували греки, а розвинули англійські, шведські, німецькі, голляндські, французькі, американські геологи та інженери. Греки та німці заснували перші російські університети та зорганізували шкільну систему. Італійці та французи зорганізували російський балет. Німці та американці навчили росіян аґрарних методів, годівлі скоту і доставили модерні аґрарні машини і т. д.

Німці, французи, англійці, американці розбудували російську армію, морську фльоту. Вони створили „російську архітектуру" і навчили росіян основ індустрії.

Росія вкрала в Англії та Канаді таємниці ядрової бомби, а з продукції „спутніків" допомогли їй гітлерівські фахівці. Навіть комунізм імпортовано до Росії, бо головні його ідеологи не були росіянами.

Скандинавські вікінґи застали „східніх слов'ян", що жили примітивно по лісах та ігнорували камінне будівництво і топлення заліза. Через 300 років після того монах Нестор занотував, що делеґація „східніх слов'ян", відвідавши в 862 р. Швецію, заявила: „Наша земля велика та багата, але немає в нас порядку. Ходіть до нас і пануйте над нами".

Далі в статті згадується декілька фактів з правдивої історії Росії, вміщено декілька світлин і рисунків російських будов та споруд. Між ними світлини Дніпрогесу. Але це все в автора книжки і в тих, що пишуть за ним, є тільки Росією, а „східні слов'яни" якось вже зовсім зникли.

Не будемо входити в спір про правдивість висновків В. Келлера та захищати юберменшів Сходу проти юберменшів Заходу, бо як одним, так і другим властиве заперечування права на існування інших. Ми тільки хотіли б звернути увагу на те, що німецькі юберменші ніяк не можуть позбутися суб'єктивізму в оцінці справ інших народів. Користаючи з теперішнього політичного тертя між Заходом і Сходом, вони стараються перехилити справу в свою сторону. Німці були і є схильними розглядати гуманні проблеми крізь призму своєї техніки. По-їхньому нарід, що не винайшов багато машин та гармат, не має права на існування. Такий нарід мусить бути слугою або німців, або росіян. Мабуть тільки на такій підставі німці заперечують минуле історії і тим самим право на буття інших народів, які хоч не претендують на першенство у винаходах, в боротьбі за свої людські права виявили людяність і ніколи не знижувалися до звірячих інстинктів так, як це робили німці в останній війні.

Нині німці, заздрячи осягам росіян, не бачать на сході Европи нікого, тільки свою суперницю — Росію.

Недавно в англомовній „Свободі" було вміщено декілька протестів проти фальшивих американських публікацій про Україну. Чи не могли б наші люди в Німеччині в подібний спосіб зареаґувати на книжку Келлера? Вказати цьому юберменшові, що австрійці мають більше спільного з німцями, як українці з росіянами. Чи українці, маючи окрему мову та історію, не мають права на це?

Та ж земляк Келлера, Освальд Шпенґлер, який твердив, що кожна культура народжується, дозріває, заникає і ніколи не повертається, також сказав: „енерґія культурної людини спрямована на внутрішність, цивілізованої людини — на зовнішність".

Зовнішня експансія, як росіян, так і німців, не свідчить про культурність.

К. К.

Всеволод Голубничий

НЕ ЗАПАЛЮЙМО УКРАЇНІ СВІЧКУ

(1)

Написати оці завваги змусила мене довга стаття „абв." під назвою „Вивезли з України понад 4 мільйони людей" („Свобода" з 29-го березня ц. р.), тільки тому, що в ній „абв." таки передав куті меду. Був час між 1941 і 1956 рр., коли в СССР ніхто як слід не знав, скільки там було населення. Війна принесла не лиш страшні втрати в армії й серед цивільної людности, але й понищила (особливо на Україні) довоєнні архіви та книги, в яких велася реєстрація народжень, смертей та пересунення людности. Уряд СССР тримав у глибокій таємниці свої власні обрахунки втрат у війні. Натомість у пропаґанді вживалося цілком фальшивої оцінки кількости населення на підставі виборчих округ.

Наприклад, для виборів до Верховного Совєту УССР в грудні 1950-го року створено 418 виборчих округ з розрахунку (за конституцією) одна округа на 100 000 населення. З цього виходило, що Україна мала тоді 41.8 мільйона мешканців. На виборах у лютому 1955 р. в УССР з Кримом утворено вже 423 округи, з чого виходило, що населення на Україні є 43.2 міл. Оця статистика населення і вживалася в тогочасних виданнях та офіційних промовах, зокрема й у Лялікова, Кириченка та інших, на яких у своїй статті покликається „абв.". Але така фальшива статистика вживалася у той час не лише на Україні, а й у цілому СССР. За цією „методою" совєтські урядовці (наприклад, Маленков на 19-му з'їзді партії) обчислювали населення цілого СССР на 200 млн. у 1950-му році й 216 млн. у 1954-му році. Користувалися цими показниками у той час і закордонні, зокрема американські, дослідники й журналісти.

Але коли на цих фальшивих даних деякі совєтські економісти почали будувати різні розрахунки продукції на душу населення, що виставляли СССР у некорисному світлі в порівнянні з Заходом (із перебільшеної кількости населення виходив обнижений рівень продукції в СССР), та поскільки й західні урядові та військові кола стали будувати свою політику й пляни на отаких оцінках кількости населення в СССР, совєтський уряд вирішив відкрити правду про совєтські втрати в минулій війні й у квітні 1956-го року оголосив, що населення в СССР в дійсності є лише 200.2 млн. на цю дату (на Україні — 40.6 млн.). Далі перепис у січні 1959-го року підтвердив ці показники. В СССР на цю дату виявилося — 208.8 млн. мешканців, а на Україні — 41.9. Відтоді про фальшиву статистику людности, що була, як з пальця, виссана із кількости виборчих округ, вже всі давно забули. Усі дослідники як у світі, так і в нас на еміґрації, прийняли показники перепису 1959-го року за ймовірні і придатні до вжитку. Зокрема наш чільний авторитет в цій галузі, проф. В. Кубійович, відповідаючи безпосередньо на питання: „чи звірні вони, чи фальшиві" ці показники 1959-го року, зазначив правильно: „Відповідь тяжка...; але вже тепер можна сказати, що... мабуть вірні"*)

Та й „абв." не заперечує перепису 1959 р. і вживає його показники як вірні. Але ні сіло, ні впало — він також приймає, як вірні, і показники населення України з-перед 1956 р., що обраховувалися на підставі виборчих округ. А далі із зіставлення цих фальшивих даних із даними перепису 1959 р. він виводить простеньку „математику": „Приймаючи за Ляліковим число населення України на початок 1954 р. 42 мільйони і його ствердження, що від 1959 р. річний натуральний приріст населення виносив 870 000 (до речі, ніякого такого „ствердження" у книжці Лялікова немає! — В. Г.)), вираховуємо, що на початок 1962-го року населення України мало б становити... 47 220 000. Тим часом.. воно виносило тільки 42 643 000, тобто від початку 1954 р. до нинішнього дня з України „вибуло" — 4 577 000 людей".

Де могло непомітно подітися стільки людей за такий короткий час, „абв." не задумується. Для нього безсумнівне, що їх вивезено „на цілинні землі"! Увесь цей нонсенс не витримує критики, не лише тому, що з перепису 1959 р. ясно, що приріст населення не лише на самих „цілинних землях", а й у цілому Казахстані і Сибіру був удвоє меншим за це число, а й тому, що коли застосувати методу „абв." до цілого СССР, то вийде, що „відбувався" вивіз населення й поза межі СССР. Так, якщо в цілому СССР, як казав Маленков, у 1954 р. було 216 млн. мешканців і між 1950 і 1954 рр. їх кількість зростала на 4 мільйони річно, тоді у 1959 р. населення в СССР повинно було б бути 236 млн., а перепис виявив лише 208. Треба, отож, запитати „абв." куди „вивезено" з цілого СССР аж 27 мільйонів людей? У Китай чи, може, на „цілинні землі" на Місяці?

Я не знаю, хто такий „абв." і чому він наробив таких помилок. Помилятися є людським, ми всі, буває, помиляємося. Таких статтей, як „абв.", можна багато зустріти у нашій пресі. Власне, не так помилка самого „абв.", як типовість його помилки й спонукує мене звернути увагу читачів на цю справу.

Типовим у цьому випадку я вважаю те, що чомусь ми всі, звичайно, ставимося з підозрою до совєтської статистики й інших підсовєтських фактів, коли вони показують совєтську дійсність у прикрашеному вигляді, але коли та статистика чи факти показують дійсність на Україні у причорненому вигляді, ми схильні сприймати їх без сумніву та критики. Я міг би навести безліч прикладів із наших еміґраційних видань, з яких, узагальнено кажучи, виступає хибна тенденція перебільшувати поразки та слабості України й успіхи та силу Москви, переборщувати загрози і небезпеки, що стоять перед українською нацією, до такої міри, що складається враження, що Україна боротьбу за своє самозбереження й визволення програє, що майбутнє її безвиглядне, що українській справі приходить кінець. Найчастіше такі тенденції помітні в наших писаннях на теми виселення українців з України, зросту кількости росіян на Україні, певного поступу русифікації в містах, в шкільництві, видавництві тощо. Цю тенденцію помітив я й у статті „абв.", нею, мабуть, і пояснюється те, чому „абв." помилився.

*) В. Кубійович, „Скільки українців в СССР", Новий Шлях (Вінніпеґ), ч. 10, 10-го березня 1962 р., стор. 11. Див. також його статтю „Зміни в стані населення совєтської України в рр. 1927—1958", Український Збірник (Мюнхен), Книга 16, стор. 9—26, і мої розрахунки з приводу даних 1956 р. в статті „Статистика населення України в 1940—56 рр.", Вперед (Мюнхен), ч. 10, жовтень 1956 р., стор. 2—3.

Василь Гальченко

ДРУГА СВІТОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПИСЬМЕННИКІВ АЗІЇ Й АФРИКИ

У Каїрі відбулася друга світова конференція письменників Азії й Африки, в якій взяли участь сотні делеґатів з різних країн, в тому числі Китаю та СССР. Як і першу подібну конференцію в Ташкенті 1958-го року, так і цю в загальному фінансували СССР та червоний Китай, хоч, треба сказати, господарі Каїро витратили чимало фондів, часу і уваги, та внесли в цю конференцію новіший струмінь — струмінь свіжішої і національно більш незалежної думки.

В конференції взяв участь також представник Американської Ради мусульманських утікачів із СССР, колишній член Узбецької Спілки Совєтських Письменників, нині еміґрант у ЗДА; п. Ерґаш Шерматі. Запрошений господарями конференції, арабами, він прибув у Каїро з відповідною літературою різними мовами, в тому числі англійською та російською. Зокрема він розповсюдив талановито написаний політичний памфлет „Матеріяли для Другої Конференції письменників Азії й Африки в Каїрі", виданий від імени Організації мусульманських утікачів із СССР у З'єдинених Державах (відділ письменників, 1962, в Ню Йорку, — її перший голова — п. Гарім Султан).

Про що сказано в брошурі, дорученій більшості делеґатів з'їзду в Каїрі, в тому числі й кільком представникам совєтських мусульманських республік? „Антиколоніялізм — гуманна ідея", — такими словами розпочинається брошура. Але „в той час, коли на наших очах руйнується традиційний колоніялізм, іде посилена і кровопролитна боротьба за свободу, скажімо в Альжирі, — в інших місцях земної кулі триває період захоплення чужого. Азійська держава Китай захопила азійську країну Тибет; в Европі російські танки безжально здавили революцію угорських трудящих, які піднялися за свою незалежність..." І далі: „Поняття свободи неподільне, і тут не може бути будь-якого „невтралізму", коли йде про свободу кожного народу двох континентів".

Потім автор брошури інформує Конференцію про „подвійне ставлення совєтських азійських письменників до націоналізму". Вони змушені „вдома всією силою поетичного слова засуджувати націоналізм своїх народів", „вихваляти імперіялістичні загарбання Москви, як „прогресивне явище," в історії розвитку мусульманських народів Середньої Азії, Надволжя - Уралу і Кавказу" — а на конференціях, і тут, в Каїрі, вони висловлюють „свою симпатію ідеалам азійського і африканського націоналізму"!...

Оцінюючи твори письменників совєтських республік Азії, автор памфлету наводить багато цитат, у яких заперечується націоналізм, націю, національну культуру. Цитати взято із творів совєтсько - азійських представників на Конференції в Каїрі: туркменського письменника Курбабаєва, узбецького поета Яшена та інших.

Багато учасників Конференції звернули на це увагу і тому совєтські представники більше відмовчувались і ніяково посміхались: за них розпинався їхній політрук-наглядач, російський письменник Сафронов...

Той Сафронов всіляко дбав, щоб не допустити до зустрічі між делеґатом від мусульманських утікачів з СССР, який прибув із ЗДА і представниками азійських совєтських республік. Кілька принагідних розмов все таки відбулося, але азійські совєтські письменники тільки руками розводили: мовляв, ми знаємо і розуміємо, але що ми можемо зробити? Коли мала відбутися ще одна, остання зустріч п. Ерґаша Шерматі з совєтськими представниками — Курбабаєвом, Габіт Мюсріпом, Яшеном та ін. — несподівано в коридор вбіг політрук від літератури Сафронов і дослівно завернув „зляканих колеґ", не давши їм і слова сказати до представника закордонних мусульман. Треба зазначити, що делеґат з Америки, п. Е. Шерматі, до другої світової війни був членом Спілки совєтських письменників Узбекістану і особисто знав Яшена.

У названій вище брошурі подано список — близько 100 зліквідованих комуністами культурних діячів совєтських азійських республік; вказано на те, що „хрущовизм" — це „великодержавна московська політика знищення націй під покришкою комунізму"; наведено багато прикладів, за допомогою яких методів Москва нищить тепер мови й культури азійських республік СССР: „Російський комунізм, очолений Хрущовим, багато говорить про принцип інтернаці-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Софія Парфанович

ПОЇЗДКА ДО ЕВРОПИ

(13)

Але покиньмо мертве місто. Дальше наша дорога, пробившись крізь людське муравлисько Неаполю, стає щораз кращою. Вона підноситься і закрутами спускається серед елеґантних курортів і відпочинкових місцевостей. Праворуч синіє затока з її островами, ліворуч гори, вкриті маслинами й виноградниками або з оголеними узбіччями, на яких нічого не росте. Все ж і це надає чару краєвидові. Чар цей збільшується в міру того, як ви наближаєтеся до Соренто.

Мальовнича дорога пробігає понад урвищами-скелями, в'ється поміж віллями й палацами, що потопають в розквітлих олеандрах і вже тропічних деревах — араукаріях, кедрах, смоківницях та цитрусових деревах і пальмах. Міста типово італійські з вузькими вуличками, високими будинками, безліччю крамниць з різними виробами - пам'ятками. І готелі — великі, пишні, люксусові, середні аж до малих у приватних домах, з одною - двома кімнатами. Таке й Соренто. Само по собі воно як інші містечка в цій околиці. Його чар — в дорозі, що в'ється понад вищербленим морським берегом, у виді на Неаполітанську затоку з островами. Вночі, зокрема, коли Неаполь освітлений і його світла відбиваються в морі.

Пісня „Вернись до Соренто" робить цьому містечкові більшу рекляму, як її робило б хто-знає скільки описів. Її співають всіма мовами, навіть ті, які не знають, де воно, оте Соренто. Про Капрі, зокрема Лазурну Печеру, ми читали в багатьох оповіданнях, романах, повістях. В одних кохання починається, в інших кінчиться в цій печері, хоч невідомо, який зв'язок має одне з одним.

Капрі — скелястий острів, що, наче з'ява, виринає з блакиті моря. Це два верхи, Капрі і Анакапрі, віддалені проваллям, що здавлює острів, наче шия дзбанка. В ньому є дві пристані — з півночі Маріна Ґранде і з півдня Маріна Піколя. Вглибині острова лежить місто Капрі. Місто Анакапрі — на баньці дзбанка. Пристань і оселі сполучені доскаалими дорогами, які спинаються по скелях, пробігають по їхніх різаних стінах високо над морем. Страшно й подумати, що туди можна виїхати автобусом. Проте, їдуть та ще й як! Можна почати дорогу з самої пристані і об'їхати цілий острів, що дає найбільше вражень. Можна йти пішки, в кого доволі часу, і на верх Монте Соляро виїхати ліфтом. І можна фунікулером під'їхати на площу в Капрі, а відтіля далі автобусом.

Щоб насититися красою Капрі, треба кількох днів, треба самотою ходити - блукати, сидіти над кручами, слухати й відчувати. Хто має лише кілька годин, мусить обмежитися такими „мастами", як Лазурна Печера, вілля Сан Мікеле і може вілля Тиберія та покупатися в Маріна Пікколя. Врешті, де б ви не ходили чи не їхали, ви маєте одне враження: безмежної блакиті. Усе там неймовірно блакитне: небо, вода, здається, що й скелі, квіти і все, що на острові. Ця блакить споює, від неї ви п'янієте, вона приголомшує, захоплює, в ній ви розпливаєтеся — потопаєте. І не дивуєтесь, що цісар Тиберій, цей кровожадний тиран, вибрав собі тут місце для свого літнього дому, звідкіля, до речі, кидав у море тих, що попадали в його неласку.

До Блакитної Печери ви доїздите човником на п'ять осіб. Коли ви звикнете до темряви, ви помітите, що тільки стіни печери чорні і понад нею повітря. Але вода прозора, неймовірно блакитна, сяє як самоцвіт, і коли керманич занурює весло, з нього так і капають сапфіри. Як і багато дечого в Італії, так і Капрі ви бачили тільки прихапцем, обіцяючи собі, що дуже швидко прийдете сюди ще раз.

Готелів тут доволі і плавання в прозорій воді затоки чудове. Вода тепла і спокійна. Але немає піскових пляж, і люди, як птахи, тиснуться до скель.

Коли відпливаєте і сонце заходить поза островом, увесь він сяє як самоцвіт. Жаль за з'явою, що виринула з моря і зникла, і ви може ніколи більше її не побачите.

Рим

Тибр, чи як його по-італійськи називають Тевере, зібравши води з Апеннін, вливається смілими згинами в східню частину Риму. А власне Рим зійшов із своєї первісної оселі на Капітолі, де кинули зерно пастухи, і виросло з нього Вічне Місто. Згодом став він рости, перекинув мости на той бік Тибру, і там постали: Трастевере, Янікулюм, Джіянікольо з Ватиканом і церквою св. Петра дещо оподалік Тибру і замком св. Анґела над самою рікою. А там далі горби Монте Маріо, Ля Фарнезіна з спортовими ігрищами, отим славним олімпійським і декількома меншими. Відтіля вже потойбічні частини Риму вибігають на дороги Фляміція і Кассія і дозволяють вам помандрувати на північ і захід, шукаючи скарбів мистецтва Фльоренції і Пізи, Медіоляну і Больонії.

Але ви щойно приїхали, і вам ще не пора братися на віа Фляміція. Ви приїхали автом з півдня, з Неаполю, і опинилися в гучній лівобічній частині Риму, чи радше в самому місті. Або ви приїхали залізницею і опинилися на модерному двірці Терміні, побудованому зі скла і сталі. Його будували від 1938-го по 1950 рік, і він може пишатися серед найкращих модерних будинків хоч би й в Америці. У „денному готелі", що міститься в підвалі цього двірця, людина може вдень відпочити, скупатися, привести до ладу себе й свій одяг.

У вимінній касі ви вимінясте собі гроші. Це ваш перший крок в кожній чужій країні, бо вашими „тревлерс чеками" ви не можете платити рахунки. Врешті і на курсі кожен може вас „набрати", а вимінні каси додержуються офіційного курсу. За один доляр ви дістаєте яких 650 лір. Мусите звикнути до великого формату банкнотів і до великої, тяжкої маси більону. І до назв італійських числівників, бо ніде з вами ніхто не буде торгувати в іншій мові. На ваше щастя, „ААА" видало малий п'ятимовний самоучок і дає його даром, як і провідник по Европі.

Як усюди, в Римі великий автомобільний рух, з якого законами чи „беззаконням" ви не обізнані. Тож ви волієте йти пішком, тим більше, що центр не такий великий і на добру справу можна всюди доволі швидко зайти. Врешті, мало котре місто може похвалитися такою легкою й різноманітною транспортацією як Рим: автобуси, трамваї, навіть метро, багато таксівок (коли не доглянете, водій таксі вилучить спідометер і почислить, скільки захоче!).

ОАЗА

За римом, на лагідному схилі Апенінів, біля села Рокка ді Папа, розгортається релігійний осередок, що його заснував і розвинув проповідник о. Р. Льомбарді, ЧІ. Цей осередок називається „Іль Мовіменто пер іль Мондо Мігліоче". В цій прегарній оселі „Руху за кращий світ", — де, м. ін. крім священиків і світських, слухають наук, доповідей, роблячи реколекції, і кардинали, і єпископи, і професори університетів із цього світу, — є одне місце, архітектонічно і з мистецького боку так улаштоване, що зосереджує усю увагу людини — в першу чергу, зорову, а далі й чуттєву, врешті й розумову, охоплює людину психологічно, опановує душу: це — каплиця. Вічуття, безмежжя тиші, спокою, молитовности; і дивна ясність душу проникає. Для сучасної людини неспокою, розтерзання, непогамованости, — ця каплиця справжня оаза миру, тиші, спокою: тут можна знайти себе.

Чом я про цю оазу? Це, бачите, по аналогії! Бо таку ж оазу тиші, молитви, миру маємо й ми, українці, у найрухливішій Вавилонії сучасности — у Ню Йорку! Докладно: на Асторії, новозбудована церковця СС Василіянок (Дітмар Вул. 4261).

Увійшовши до цієї церкви, ми — а було нас трьох — відчули, що увійшли в інший світ; світ ясної й доброї молитовности. У цей молитовний, релігійний настрій уводить — мистецьке розмалювання цієї церкви.

Серед сучасної метушні, ремісництва, інколи й тонкого та хитро подуманого лубка, — ви натрапляєте на мистецтво. І то на українське мистецтво, що про його форму, стиль, духа забувають наші мистці, а молодше покоління може й не знає його; мистецтво, що коренем сягає у золоту добу Візантії. Це мистецтво — в сучасному оформленні — маємо в цій церкві СС Василіянок на Асторії.

Ікона Божої Матері — Оранта в каплиці СС. Василіянок в Асторії.

Ікони, орнаменти, що прикрашує усю церкву, — прегарної фактури, мистецької цілости; все в теплому тоні, в мозаїковому задумі; все логічно пов'язане, не пересичене ні лініями, ні кольором не переладоване, сказати б: усе в мірі, в аристократичній скромності. Все втримане в повній гармонії — мальовило й обстановка: іконостас, престіл, свічники, тетрапод, аналой і лавки. Монументальна фреска — запрестольна ікона Божої Матері, Оранта — домінує над цією високо мистецькою цілістю.

Виконання цього мистецького твору: розмалювання церкви, — що хвилинами несе нас до тих кращих творів мистецтва в Італії, як Равенна чи Палермо, — СС Василіянки доручили нашому візантиністові, мистцеві проф. Михайлові Осінчукові. Справді, щаслива думка наших добрих, працьовитих Сестер Василіянок, що зробили такий влучний вибір.

Микайло Осінчук залишився ще одним із тих мистців, яких рисунок, колір, ритм дають надхненний символ — ікону, що викликає у душі віруючого потребу молитви. А це й є суттю релігійного мистецтва.

Михайло Островерха

● Виставка малярської спадщини Володимира Винниченка, влаштована Комісією УВАН для вивчення і збереження спадщини цього українського письменника і політичного діяча, відбувається в будинку УВАН при 206 Вест 100 вулиці у Ню Йорку. Це перша на терені ЗДА виставка малярських праць В. Винниченка, що залишив яких сто оригінальних картин. На виставці показані теж портрети В. Винниченка роботи Сергія Мако, Миколи Глущенка та ін. Відкрита виставка у вівтірки, четверги і суботи від год. 3-ої до 6-ої вечора і в неділі від 1-ої до 6-ої веч. до дня 15 квітня включно.

Студенство Філядельфії підтримує акцію УККА

На заклик Українського Конгресового Комітету Америки, українські студенти околиці Філядельфії за ініціятивою і вказівками Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського, Осередку Діяльности у Філядельфії, зібрали в протягу двох днів 1,500 підписів, піддержуючи Резолюцію ч. 211 спонзоровану конгресменом Д. Фладом про створення спеціяльного комітету для прослідження комуністичного імперіялізму.

Крім того зорганізовано акцію під проводом ТУСМ-у серед не-української студіюючої молоді, що виявила бажання допомогти в цій корисній акції.

Листи з великою кількістю підписів були вислані від слідуючих Організацій: Комітету Федерації Українських Студентських Організацій Америки СУСТА, Української Студентської Організації ім. М. Міхновського разом з індивідуальними листами від членів, Української Студентської Організації Філядельфії УСГ, та Спілки Української Молоді Америки СУМА. Висилкою листів від українських студентів середніх шкіл зайнявся Олег Лисяк, а Маркіян Іваш зайнявся висилкою листів від українських студентів середніх шкіл зі СУМА та українських студентів університетів та коледжів.

Слідуючі студенти переводили акцію серед студентства середніх і вищих шкіл міста Філядельфії: Темпел університет — Левко Рудакевич і Володимир Ванчицький; Пенсилвенійський університет — Аскольд Скальський; Дрексел Інститут Технології — — Ярка Грабовенська; Ст. Джосефс коледж — Омелян Лукасевич; Віллянова університет — Роман Циган; Честнат Гілл колодж — Ждана Кравців; Манор Дж. коледж — Оксана Романенчук; Ля Саль Коледж — Володимир Повзанюк, молодший; Джан Гелеген гай скул — Марія Гайдучок; Ромен Кетолік гай скул — Богдан Луцький; Літтл Флавер гай скул — Марійка Росола; Ст. Безіл академі — Мелося Кравчук; Герлс гай скул оф Філя. — Марійка Стадницька; Сентрал гай скул фор бойс — Євген Ванчицький.

Управа Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського цією дорогою щиро дякує всім тим, що допомогли в цій акції. Спеціяльна подяка належиться панні М. Гайдучок за зібрання рекордової скількости підписів в числі 300. **А. К.**

● Виставка малярських і графічних праць українського маляра Івана Кураха почалася в понеділок дня 9 квітня ц. р. в „Галерії 154" при 154 Вест 57 Стріт (Карнегі Голл Билдінг) у Ню Йорку. Триватиме виставка до дня 28 квітня ц. р.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● Великий мистецький вечір влаштовує Українська Студентська Громада Ню Йорку в суботу дня 14 квітня ц. р., о год. 7.30 веч. в залі Вашингтон Ірвінг Гай Скул. У програмі вечора: веснянки і гагілки у виконанні мішаного хору „Думка", виступ смичкової оркестри УМІ під проводом дир. В. Цісика, рецитація п-ні Лідії Крушельницької, сатиричний монолог ред. І. Керницького (відчитає студентка Зоя Садик), сольоспів баритона Осипа Стецури при фортепіяновому супроводі Романа Стецури і сопранове сольо Наталії Гр. Петришин. Гонорарі і ввесь чистий дохід з вечора призначені на Фонд Катедри Українознавства.

● Відкриття виставки малярських праць малярів Надії Сомко та Сергія Макаренка відбудеться в неділю дня 15 квітня ц. р. о год. 1-ій по полудні в Українському Інституті при 2 Іст 79-ій вулиці у Ню Йорку. Виставка триватиме до дня 6 травня ц. р., і її можна оглядати кожного дня від год. 3-ої по пол. до 8-ої веч.

● Доповідь Софрона Федева, голови Фотографічної секції Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку п. н. „Фотографія, як суцільний засіб друкарства" відбудеться заходом ЛМКлюбу і в його приміщенні в п'ятницю дня 13 квітня ц. р., о год. 8-ій веч. Доповідь буде ілюстрована.

ДРУГА СВІТОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПИСЬМЕННИКІВ АЗІЇ Й АФРИКИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

оналізму, але насправді йде традиційним шляхом великодержавного шовінізму та імперіялізму царату"..., а одночасно — „фліртує з альжирським націоналізмом"!

Брошуру закінчує темпераментний заклик, уривок з якого подаємо: „Азійські і африканські письменники, носії чести і гідности підкорених людей, не повинні миритися з тим, що їх колеґи в Ташкенті, Бухарі, Самарканді, Алма-Аті, Казані, Уфі, Баку, Махач-Калі примушені фальсифікувати ідеї націоналізму, історію і літературну спадщину своїх народів"! „Солідарність з комуністичним колоніялізмом — несумісна з етичними поняттями борців за гідність людини".

Комуністична пропаґанда, особливо в деяких нових державах Африки, така сильна, що окремі делеґати з памфлету щойно довідались про повсине знищення Москвою кількох азійських народів у СССР! Не всім були відомі факти депортації большевиками карачаївців, чеченців, татарів т. д. Ревеляцією було й те, що тільки Азербайджан втратив за період Сталіна близька 1 500 інтелектуалістів і що теперішня „регабілітація", здебільша посмертна, — проводиться задля закордонної пропаґанди: свободу слова Хрущов так же жорстоко переслідує, як і Сталін, лише іншими методами.

Хоч як привітно зустріли арабські представники на Конференції послання азійських емігрантів з СССР, п. Ерґаша Шерматі, — все таки він не мав змоги виступити з доповіддю. Йому ввічливо пояснили, що фінансують Конференцію червоні. А літературу — роздавайте, нехай читають... Так представник світу свободи і зробив.

Треба сказати, що як на ті особливі обставини п. Шерматі зробив чимало доброго для шляхетних ідей національної свободи всі хнародів. Повертаючись до ЗДА, він мав низку конференцій та інтерві́ю в Туреччині, і багато щоденників та журналів в Істамбулі опублікували його виступи скеровані проти будь-якого імперіялізму, а в першу чергу — імперіялізму Росії.

На закінчення варто додати, що на Конференції в Каїрі совєтські представники значно поступалися в своїй активності червоно - китайським представникам, часом спадали аж до ролі слуг і попихачів Мао Тсе-тунґа...

Каїрська Конференція письменників Азії й Африки відіграє в майбутньому визначну ролю, бож інтеліґенція, в тому числі письменники та інші працівники пера, вестимуть молоді азійські держави. І значною мірою від них залежатиме, куди саме вестимуть. Цього року в Каїрі чимало вдалося зробити для того, щоб здемаскувати облудний інернаціоналізм Москви та Пейпінґу.

ЩОДЕННА СЦЕНА В АЛЬЖИРІ

На вулиці Альжиру лежить у крові, застрілений терористами з Таємної Військової Організації, мусульманин і в той час проходять мимо без ніякої уваги на вбитого европейські мешканці Альжиру. Зліва: альжирський француз спокійно запалює сиґаретку.

Т-во „Рідна Школа" в Шикаґо

30-го вересня мин. року засновано тут за стейтовим чартером Т-во Рідна Школа. Над тим, яку провідну ролю відіграло це Товариство в Рідному Краю за час ворожих займанщин, зайво розводитися. Воно ж, головно за часів польської окупації нашої країни, стало джерелом національного виховання нашої молоді, спонтанною реакцією на денаціоналізуючий тиск тодішньої адміністрації.

Рідна Школа створила при помочі й підтримці всього громадянства цілу мережу середніх шкіл, учит. семінарій, народніх шкіл і діт. садків, в яких жертвенні і свідомі ваги своєї місії учителі (льки) готовили молодь до майбутньої її політичної й громадської праці. З-під опіки й нагляду Рідної Школи вийшли в світ тисячі національно свідомих молодих людей, які у різних ділянках українського життя станули до оборони прав рідного народу.

Коли ж і в нас, в Шикаґо, подібно як в інших скупченнях нашого американського й заморського поселення створено Рідну Школу, то тільки на те, щоб вона з волі громади стала місцевим осередком для скоординування національно - виховницької праці в районі. Не має вона на меті ні обіймати нагляд над нею, ні вмішуватися в автономні права поодиноких, виховних організацій. Вона хоче бути тільки осередком моральної й матеріяльної помочі для розбудови нових, научно-виховних станиць та для скріплення ваги існуючих.

В пляні теперішньої Управи Рідної Школи є зорганізувати в порозумінні і при співпраці існуючих виховних осередків дворічний педагогічний курс для підготови кваліфікованих учителів для шкіл українознавства, створити виховну й званеву порадню для батьків та абсольвентів шкіл та увести в життя „літні колонії" для дітей, які під час ферій не мають змоги покинути розпалене жарою, загрозливе для них під фізичним й моральним оглядом, велике місто.

Завдання Рідної Школи преважливі, але ж і майже неможливі до виконання без рішучої матеріяльної підтримки збоку всієї нашої громади, наших організацій і окремих осіб, які своїм масовим членством чи датками можуть одинокі допомогти Рідній Школі в реалізації її починів.

Бо ж Рідна Школа була, і повинна бути, виявом духу ідейно об'єднаної громади, її справжньою гордістю.

Осип Левицький

МУН в Шикаґо

Відділ Молоді Української Національности (МУН) в Шикаґо має таку нову Управу на 1962 р. Президентом Відділу є Андрій Попадюк, заступником президента Зенко Пилявка, секретарем-скарбником Марія Демітро, пресовим кореспондентом є Клявдія Іванчук і Ігор Прийма, а старшим дорадником опікуном є п. Мирон Куропась, який також є президентом МУН-у на Америку.

В часі нашого півторарічного активного існування ми зробили важні поступи в ділянці заінтересування і інформування американців про український нарід. Щоб це виконати, друкуємо квартальник „Тризуб" в американській мові, який висилаємо безплатно до американських організацій, бібліотек та журналістів. Ми маємо групу танцюристів, які виступають безкорисно з показом наших народних танків в американських школах і організаціях.

Якщо хтось з шановних громадян мав би якісь питання або завваги відносно нашої організації, ми були б дуже раді їх почути. Просимо всю кореспонденцію пересилати прямо до нашого президента, Андрія Попадюка при 2622 Вест Валтон вулиці, Шикаґо 22, Іллиной.

Ігор Прийма,
пресовий кореспондент МУН-у.

Всячина

Чи японці та китайці мають меншу відпорність проти хвороби пістряка? — Чи, може, це тільки знову помилкове узагальнення на зразок того, яке існувало колись, коли загально поширена була думка, що жовта й чорна раса не має відпорности проти сухіт. Тепер кажуть, що філіппінці й негри стоять на найнижчому щаблі щодо відпорности проти пістряка, а за ними йдуть японці та китайці. З людей, хворих на пістряк, що лікуються по шпиталях, нібито люди білої раси звичайно видужують по приблизно шістьох місяцях, тоді як згадані вище чотири расових групи мають дуже невеликий відсоток видужання. Тепер, коли нові ліки з великим успіхом застосовуються під час лікування сухіт, люди менше турбуються цією хворобою. Треба вірити, що найновіші досягнення в справі лікування пістряка незабаром доведуть, що і ця страшна хвороба буде однаково подолана як серед людей білої, так і інших рас.

● **Президент Кеннеді** оголосив день 1-го травня як День Льояльности до цієї країни. Президент зробив це згідно з резолюцією, яку прийняв Конґрес в 1958-му році. Мешканці цієї країни повинні в тому дні заявити „свою відданість законам ЗДА та відкинути всякі тоталітарні концепції, і праві і ліві".

Торонто на пам'ятник Т. Шевченкові у Вашинґтоні

(30-ліття подружжя С. і П. Лайкішів).

В неділю, 4 лютого зійшлись до хати п-ва Степана і Пелагії Лайкіш у Торонто при вул. 212 Бартон знайомі й друзі, щоб привітати їх із 30-літтям їхнього прикладного супружжя. Ця подія не тільки згуртувала 10 активних членів УНСоюзу й 4-ох симпатиків цієї найстаршої і найсильнішої української братсько - запомогової організації на північно - американському континенті ради відзначення тільки самого родинного свята п-ва Лайкішів, але всі присутні бажали в першу чергу з приводу цього торжества відзначити трудолюбивий шлях ювілятів, що впродовж усього свого життя чесно, зразково й достойно працювали і досі трудяться для добра української справи й української спільноти.

Понад 30 років в Канаді, по просторах якої кидала їх еміґрантська судьба, активна праця і вклад у розбудову українських культурно-духовних вартостей в Канаді, членство в УНО і других організаціях, виховання сина Євгена й дочки Стефанії в релігійно-національному дусі, — це характеристичні риси цієї патріотичної родини.

П'ять років тому назад українці Торонта й околиці численною участю вітали п-во Лайкішів із їхнім 25-літнім ювілеєм подружнього життя, а 4 лютого зібрались знайомі й друзі, щоб висказати свої щирі побажання і радість з приводу 30-ліття подружжя. Степан і його дружина Пелагія можуть вписати до свого життьового балянсу багато вартісних і цінних чисел, бо вони ніколи не були глядачами життя, а реалізаторами й активними його членами. Присутні в своїх привітаннях підкреслювали всі ці моменти а на кінець забрав слово союзовець п. Іван Вовк і звернувся із проханням пожертвувати на пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні та на пресовий фонд одинокого українського щоденника „Свобода". Присутні зложили на будову пам'ятника дол. 25, а на пресовий фонд „Свободи" дол. 13, разом дол. 38.

Жертводавцями (в долярах) були: С. і П. Лайкіші — 10; по 5 — Паповик, Андреїв В.; по 2 — Вовк І., Кавун І., Калавур М., Кузьмочка, Горпенюк, Лайкіш Є., Кримка Я.; по 1 — Кримка, Динька Іванна, Динька Леся, Іванницький М.

Закінчено цю гарну товариську ювілейну зустріч теплими побажаннями всіх присутніх для п-ва Лайкішів ще багато років прожити серед гаразду і постійної активности на всіх відтинках многогранного нашого національного життя.

Б. З.

Кеннеді користає з закону Тафта-Гартлі, щоб закінчити морський страйк

Вашинґтон. — Президент Кеннеді 7-го квітня зробив перший крок до того, щоб на засаді закону Тефта - Гартлі закінчити страйк портових вантажників, який спаралізував корабельний рух між західнім узбережжям та стейтом Гаваями, внаслідок чого населення того стейту відчуває недостачу харчів. Президент найменував тричленну комісію, яка має до середи 11-го квітня здати Президентові звіт, чи цей страйк загрожує здоров'ю мешканців Гавайських островів. Якщо комісія ствердить, що страйк є небезпечний для здоров'я й безпеки населення, тоді Президент проситиме про судову заборону страйку на 80 днів, щоб обидві сторони могли спокійно вести переговори. Коли б не прийшло до порозуміння впродовж того часу, робітники мають право продовжувати страйк.

Св. п. Степан Похмурський

(Посмертна згадка)

Зі Львова наспіла ще одна сумна вістка, що там помер 20-го січня після короткої і важкої недуги бл. п. Степан Похмурський, довголітній учитель шкіл „Рідної Школи", учасник Визвольних Змагань, знаний на терені Львова, зокрема Городецької дільниці, організатор просвітнього життя, заслужений громадський робітник.

Покійний народився в 1887 р., в селі Лопушна, повіту Вібрка, в родині гаєвого-лісника. Початкову школу закінчив у сусідньому селі Водниках, до гімназії й учительської семінарії ходив у Львові. В часі українсько-польської війни пішов добровольцем до Української Галицької Армії, з якою перейшов усю її трагічну епопею, включно з переходом за Збруч, тифом і польським табором.

В 20-их роках став учителювати в хлоп'ячій народній школі ім. Бориса Грінченка у Львові, де працював до 1939 р. Деякий час був управителем тієї школи. Крім того викладав на ремісничих курсах „Рідної Школи", брав активну участь в громадському житті, зокрема в просвітянських організаціях і серед робітничої молоді.

Під большевицькою окупацією жив як пенсіонер при родині молодшого брата у Львові і майже до останніх своїх днів доробляв на прожиток лекціями. Номер, відставлений до лікарні, внаслідок паралічу, і був похований на Янівському цвинтарі по християнському звичаю і в рідному обряді. В. Й. П.

І. К.

Черговий успіх д-ра А. Жуковського в Дакоті

Бісмарк. Норт Дакота. — 29, 30 і 31 березня ц. р. відбулася в Бісмарку, столиці Північної Дакоти номінаційна стейтова конвенція республіканської партії, яка є також урядовою партією. Українці досі не мали тут донедавна політичного впливу, але від 12 років, коли до нашого стейту переїхав на працю відомий діяч д-р Антін Жуковський, який не тільки зорганізував діяльну філію УККА, але і включився в ряди Республіканської партії. Там він познайомився з сенаторами, конґресменами і губернатором та стейтовими урядовцями і повів інформацію про Україну, здобуваючи повагу для своєї особи і вплив для української громади.

Цього року вперше в історії 70-літнього поселення українців на цих теренах телеграмою, підписаною головою Республіканської партії в стейті, запрошено д-ра Антона Жуковського взяти участь в стейтовій номінаційній конвенції цієї партії.

30 березня о год. 7:30 вечером зголошено предсідникові і голові партії прибуття д-ра Жуковського на конвенцію. Предсідник перервав наради і представив делеґатам д-ра Жуковського і вітав в першу чергу його як голову стейтової філії УККА і представника українців Північної Дакоти. Заявляючи, що д-р Жуковський є не тільки успішним лікарем, але і визначним українським діячем ще з України, а від 12 літ чемпіоном у боротьбі за права України в ЗДА. Голова просив, щоб два делеґати асистували Жуковському до трибуни.

Повітовий голова республіканців зі Стілі Вілліям Смит і стейтовий сенатор Геррі В. Джордж, оба особисті приятелі д-ра Жуковського, впровадили його на трибуну, а делеґати і численні гості довготривалими оплесками вітали його.

Предсідник дав голос д-рові Жуковському, який в 10-хвилинній промові вітав конвенцію від українців. Він сказав, що за час своєї праці знайшов зрозуміння, поміч і піддержку американських інституцій, преси, радія і телевізії та сенаторів і конґресменів, які на кожний заклик щиро помагають і співпрацюють. Як примір вказав на те, що на дев'ятьох сенаторів, які спонзорували резолюцію „Тижня Поневолених Націй" — два були з Північної Дакоти. Далі вказав, що слідуючим кроком цієї акції є зорганізування постійного комітету поневолених націй, про що внесено резолюцію в Конґресі. При тій нагоді осудив державний департамент за його неґативне становище до створення такого комітету і за його відмовлення права на самостійність таких держав як Україна, Грузія, Білорусь та інші. Делеґати оплесками піддержали д-ра Жуковського, а предсідник схарактеризував це як вказівки нашим конґресменам. Обидва конґресмени запевнили, що будуть робити все, щоб добитися позитивних вислідів в цій справі.

Промову цю слухали і оплескували не тільки 600 делеґатів і більше чим 1,500 гостей, але її передавали на телевізії і радіо.

Після виступу д-ра Жуковського заряджено перерву, під час якої познайомився він з новими кандидатами, яких конвенція найменувала до осінніх виборів.

Цей черговий успіх д-ра Жуковського варто наслідувати в інших стейтах.

Щиро радіємо і ґратулюємо д-рові Жуковському із-за його успіхів.

А. Цестюк

Бандуристки з Дітройту співають в Клівленд, Огайо

Увага, Клівленд, Парма, Акрон, Кентон, Йонґставн і околиці: наші дорогі, любі бандуристки з Дітройту, яких так дуже бракувало на святі Лесі Українки в Клівленді — приїжджають до нас і співатимуть нам знову!

Концерт відбудеться в неділю, 15-го квітня, о годині 4-ій по полудні, в залі авдиторії Лінкольн Гайскул, 3001 Скрентон Ровд, у Клівленді, Огайо. Посилену новими співацькими силами, вивінувану новим репертуаром капелю веде її невтомний мистецький керівник — Петро Потапенко. В програмі українські повстанські, народні, побутові й жартівливі пісні.

Слід сподіватися, що симпатики цього єдиного у вільному світі жіночого хору бандуристок масово прийдуть на побачення з дорогим ансамблем, який з ентузіязму до нашої єшшан - пісні постав і цю єшшан - пісню нам несе. А хор своїми піснями не тільки введе нас у всі багатогранні тайники життя-буття вічної України, але й переможним „Контра спем сперо" Лесі Українки воскресить нам незабутні Лесині Дні з минулого року, яких мистецька частина проходила на сцені цієї ж залі.

О. Гайський

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ПЯТНИЦЯ, 13-го КВІТНЯ 1962:

БРУКЛИН, Н. Й. — Важні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 325, точно в год. 8:00 вечером, в УНДомі. Проситься членів точно прибути на Збори, з огляду на важливі справи. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 371, в год. 8:00 веч., в залі „Чорноморської Січі" — в Нюарку. — Ю. Баранюк, секретар.

ТАРЗАН, ч. 4820. Знахар Собіто!

Знахар був між двома жінками. Він драматично зближався до зачарованих присутніх.

Він показав флякон, з якого йшов дим. Тоді наказав жінкам поставити на колоду чотири посуди.

— Уважно спостерігайте, — шипів він. — Я, Собіто, демонструватиму свою магію і силу.